

informatieboekje groep 8 schooljaar 2019-2020

**Rubenshof 8 / 4907 MX OOSTERHOUT / 0162-452361
Nevenvestiging: Kruidenlaan 32 / 4907 AH / 0162-727126
rubenshof@obsrubenshof.nl / www.obsrubenshof.nl**

Beste ouders/verzorgers,

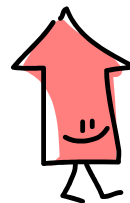
Veel sneller dan verwacht is het zover: uw kind zit in het laatste jaar van de basisschool. Een jaar vol met spannende, leuke en belangrijke activiteiten en beslissingen. Zo is er natuurlijk het kamp, de survival en de musical, maar ook de eindtoets en de keuze voor het voortgezet onderwijs. Een bijzonder jaar dus!

In dit informatieboekje vindt u vooral informatie over de leerstof van groep 8. Op de informatieavond vertellen we u meer over de andere activiteiten en hoe we tot een keuze komen voor het voortgezet onderwijs.

Tot slot: de interne begeleider voor de bovenbouw is Jeanne Schellekens.

Met vriendelijke groet,

Femke Hazen
Nanouk Boerefijn
Peter Kerstens

We werken met het programma Snappet. Iedere leerling heeft een eigen tablet, waarop de verwerking van rekenen, taal en spelling plaatsvindt. Het vervangt bij deze vakken dus het schrift of het werkboek.

Vanzelfsprekend geeft de leerkracht wel zelf nog de instructie. Een groot voordeel is dat de leerkrachten in het programma op de computer direct de voortgang kunnen volgen. In één oogopslag is te zien welke kinderen extra instructie nodig hebben en welke kinderen zelfstandig verder kunnen werken. Daarbij werken de kinderen op hun eigen niveau. We kunnen dus per kind nog specifiek onderwijs op maat geven.

Taal

Wij werken met de nieuwste versie van de taalmethode Taal Actief. Een belangrijk uitgangspunt van Taal Actief is *betekenisvol* leren. Leren moet voor kinderen betekenis hebben en functioneel zijn voor de praktijk van alledag. Taal Actief werkt met wereld oriënterende en sociaal-emotionele thema's die aansluiten bij de algemene ontwikkeling en leefwereld van kinderen. Binnen een thema is gekozen voor een doorlopend verhaal, met hoofdpersonen en gebeurtenissen waarmee kinderen zich kunnen identificeren.

Taal Actief is opgebouwd uit acht thema's van elk vier weken. Elk thema is gekoppeld aan een ankerverhaal, dat het thema introduceert. De volgende vier leerstof domeinen komen in elk thema voor:

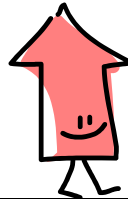
1. Woordenschat: leer- en onthoudstrategieën
2. Spreken en luisteren
3. Schrijven (opstel, brieven)
4. Taalverkennen

De verwerking gaat via Snappet.

Elke les is als volgt opgebouwd:

- Introductie
- Instructie en oefening
- Verwerking (met behulp van Snappet)
- Reflectie

Na elk thema volgt een toets en na twee thema's volgt een "parkeerweek", waarin wordt teruggekeken naar wat de kinderen in dat blok hebben geleerd. De kinderen kunnen dan bepaalde opdrachten afmaken of extra oefenen, of doorwerken in de leerdoelen. Voor de leerlingen wordt elke les het lesdoel duidelijk gemaakt: "dit ga je leren" en "dit moet je kunnen na de les". Ook wordt na elke les gereflecteerd.

Spelling

Naast de taalmethode gebruiken we de methode Taal Actief Spelling. Deze methode sluit aan bij de thema's van de taalmethode.

Taal Actief Spelling bestaat uit:

- 4 basislessen
- 1 signaaldictee
naar aanleiding van dit dictee kunnen we zien welke kinderen extra remediëring nodig hebben en in welke categorie.
- 2 differentiatielessen (herhaling en verrijking)
- 1 controledictee

In groep 8 werken we naast gewone spelling aan werkwoordspelling. Hiervoor gebruiken de kinderen een 'denkstappenkaart' als hulpmiddel. De nadruk ligt op het stimuleren van het foutenbewustzijn en het gebruik van de denkschema's.

Verder proberen wij door middel van huiswerk regelmatig het geleerde werk te ondersteunen en verder te trainen.

Voor leerlingen die zelf thuis extra willen oefenen gaat aan het begin van een nieuw blok de bordrij met categoriewoorden op papier mee naar huis.

Doel van het lezen is om bij de kinderen die kennis, vaardigheden en houding te ontwikkelen, waardoor ze in staat zijn verschillende soorten teksten met begrip en waardering te lezen.

Meer specifiek zijn de leerdoelen:

- begrijpend lezen oriënteren op de tekst
 tekst interpreteren
 tekst samenvatten
 tekst beoordelen
 reflecteren op eigen leesgedrag
- studerend lezen tekst bestuderen

Om deze doelen te bereiken wordt de methode Tekst Verwerken en Nieuwsbegrip gebruikt en werken we met de nieuwe technisch-lezen-methode Station Zuid, waarbij de kinderen op eigen niveau het technisch lezen verder ontwikkelen.

Een keer per week werken we met Tekst Verwerken', een methode die kinderen helpt om teksten te begrijpen en te bestuderen. Niet alleen op school, maar ook daarbuiten. Tekst Verwerken heeft een aanpak die erop gericht is kinderen een beperkt aantal lees- en leerstrategieën te leren toepassen, waarmee zij hun proces van begrijpend lezen vorm kunnen geven. De didactiek van Tekst verwerken rust op twee pijlers:

- De directe instructie van de leerkracht over de leerdoelen die centraal staan in een les
- De zelfstandige verwerking door de leerlingen van een aantal leerzame vragen.

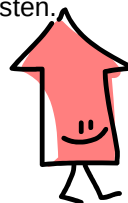
De bedoeling is om te komen tot de volgende einddoelen:

- Een schema van verschillende soorten teksten maken.
- Voor, tijdens en na het lezen zichzelf vragen stellen en zichzelf controleren.
- Een samenvatting maken en een leerschema met leervragen van verschillende soorten teksten.
- Teksten beoordelen naar bedoeling, duidelijkheid, waarheid en relevantie.
- Verschillende vaardigheden herhalen en integreren.
- Bij de wereldoriënterende vakken in verband met. studeren, lees- en leerstrategieën toepassen.

We werken een keer per week met Nieuwsbegrip, een online methode die dezelfde strategieën gebruikt en dezelfde einddoelen wil bereiken. Het unieke en uitdagende van 'Nieuwsbegrip' is het gebruik van actuele teksten en nieuwsfeiten. Bij deze methode werken we op drie niveaus. Zo werkt ieder kind op zijn eigen niveau.

Voor het onderdeel studievoordigheden werken de leerlingen in Snappet. De kinderen leren op een gestructureerde manier met allerlei soorten naslagwerken waarin allerlei soorten informatie staat te zoeken en te interpreteren. Hierbij gaat het niet alleen om leesteksten, maar ook om tabellen, schema's, kaarten en grafieken.

Wij vragen de kinderen aan het begin van het jaar een markeerstift mee te nemen, ten behoeve van het samenvatten van teksten.

Rekenen

We werken met de laatste versie van Pluspunt. Pluspunt is opgebouwd uit twaalf blokken rondom een bepaald thema. Elk blok duurt drie weken en bestaat uit vijftien lessen.

Inhoud
• instructie en oefenen van nieuwe doelen op twee niveaus • instructie en oefenen van toetsdoelen op twee niveaus • onderhouden en automatiseren van rekenvaardigheden
• toets
• diagnosticeren • remediëring, herhaling, verrijking

We rekenen met Snappet. De lessen zijn doelgericht. In iedere instructieles staat één instructiedoel centraal. Alle opgaven uit de les gaan over dit instructiedoel. Het instructiedoel uit de les in Snappet komt overeen met dat uit Pluspunt. De lessen hebben altijd een vaste opbouw. Zo oefenen alle kinderen doelgericht met de rekenstof en werken zij sneller op hun eigen niveau.

De ervaring leert dat leerlingen meer leerresultaat bereiken als zij voldoende op hun eigen niveau oefenen. De sterke rekenaars krijgen zo voldoende uitdaging en de minder sterke rekenaars komen voldoende toe aan oefening op hun eigen niveau. Alle leerlingen hebben er dus baat bij om na de (verlengde) instructie en in de zelfstandig werken les, zo snel mogelijk op hun eigen niveau aan de slag te gaan.

Een reguliere lesweek bestaat uit de volgende lessen:

- vier instructielessen met een vaste lesopbouw
- één zelfstandig werken les.

Tijdens het zelfstandig werken (na de instructieles en de zelfstandig werken les), zijn de leerlingen er zelf verantwoordelijk voor dat ze een bepaald aantal opgaven afkrijgen. De richtlijn is dat leerlingen voor minimaal zes leerdoelen tien opgaven per week af moeten hebben.

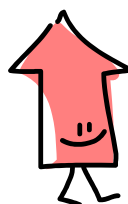
De leerstof in Pluspunt is ingedeeld in zes domeinen:

1	getallen en getalrelaties
2	bewerkingen • hoofdrekenen: optellen, aftrekken, vermenigvuldigen, delen • cijferen: optellen, aftrekken, vermenigvuldigen, delen
3	meten, tijd, geld
4	meetkunde
5	breuken, procenten, verhoudingen en kommagetallen
6	tabellen en grafieken

In groep 8 komt aan de orde:

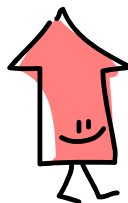
Getallen en getalrelaties	• Betekenis geven aan zeer grote getallen • Deelbaarheidsregels • Afrondregels • Uitbreiden kennis m.b.t. kommagetallen
Hoofdrekenen	• We bedoelen hier rekenen uit het hoofd, waarbij de kinderen tussenantwoorden mogen noteren. • Schattend rekenen en handig rekenen
Cijferen	• Bij cijferen wordt met en zonder context gerekend. • Combineren van bewerkingen in een complexere context • De staartdeling in zijn kortste vorm

Meten, tijd en geld	• Berekeningen maken met metriek stelsel • Geldberekeningen maken met context • Van tekening op schaal, lengte, oppervlakte en inhoud berekenen. • Referentiematen eigen maken en toepassen binnen het metrieke stelsel
Meetkunde	• Doosjes en bakjes met de bijbehorende bouwplaat herkennen • Bouwplaten ontwerpen • Kaartprojecties leren kennen en de kortste weg op een bol verkennen en herkennen
Breuken, procenten, verhoudingen en kommagetallen	• Het rekenen met deze aspecten wordt steeds meer met elkaar verweven • In contexten rekenen • Breuken, kommagetallen vermenigvuldigen en delen • Van procent naar breuk en vice versa
Tabellen en grafieken	• Informatie aflezen en interpreteren en vergelijken
Automatiseren en flexibiliseren	• De zelfstandig werklessen beginnen met 10 minuten oefenen, waarbij geoefend wordt op eigen niveau • Hierbij worden de leerdoelen uit de rekendomeinen onderhouden.

Schrijven

In groep 8 wordt weer met een schrijfmethode gewerkt. We zien en merken dat de handschriften door de digitale middelen sterke behoefte hebben aan onderhoud. Zodoende volgen we de methode Pennenstreken en besteden we aandacht aan het netjes aan elkaar schrijven. In de loop van het jaar (meestal na de meivakantie) mogen de kinderen los gaan schrijven met vulpen (mits het netjes is), om zo een eigen handschrift te ontwikkelen. Het motto is: "Niet iedereen kan even netjes schrijven, maar iedereen kan er wél voor zorgen dat het werk er netjes en verzorgd uitziet."

Wereldoriëntatie

Dit schooljaar gaat het team van o.b.s.Rubenshof op onderzoek uit naar een goede methode voor wereldoriëntatie. In de midden- en bovenbouwgroepen zullen we twee methodes uitproberen die goed aansluiten bij de nieuwste onderwijsontwikkelingen en 21^e eeuwse vaardigheden, om later in het schooljaar een gegronde en definitieve keuze te kunnen maken.

De eerste methode die dit jaar uitgetest wordt is Faqta. Faqta biedt wereldoriëntatie in samenhang: de ontwikkeling van kennis en vaardigheden over de wereld, natuur, techniek en geschiedenis en veel aandacht voor het stimuleren van een onderzoekende houding bij kinderen.

Het programma is thematisch en geïntegreerd opgebouwd en bestaat uit twee delen: Faqta Wereld en Faqta Talent. Er zijn verschillende routes mogelijk zodat iedere leerkracht kan aansluiten op de behoeftes van zijn of haar eigen groep.

In elk thema van Faqta Wereld wordt een onderwerp vanuit verschillende invalshoeken benaderd en uitgewerkt. Ieder thema vindt zijn vertrekpunt in een vraag van een kind. Bijvoorbeeld “Kun je overleven op de Mont Blanc?” of “Kun je reizen in de tijd?”.

Ieder thema werkt vanuit één hoofdperspectief. Bijvoorbeeld voor het vak geschiedenis “De Gouden Eeuw”. Binnen het hoofdonderwerp “De Gouden Eeuw” zijn de andere vakgebieden zoals aardrijkskunde of biologie geïntegreerd.

Faqta Talent is gericht op het stimuleren van de nieuwsgierigheid van kinderen en heeft als doel de interessegebieden van kinderen te verbreden. Dit zullen we naar behoefte van kinderen en leerkracht extra inzetten.

Vanaf januari proberen we een (nog nader te bepalen) tweede thematische methode uit.

We kijken er erg naar uit om samen met de kinderen op ontdekkingsstocht te gaan.

Verkeer

We werken met de verkeersmethode Wijzer door het verkeer. In deze methode wordt nog meer de nadruk gelegd op verkeerssituaties waarin kinderen het uitgangspunt zijn. In de materialen wordt het verkeer voortdurend bekeken vanuit fietsende en lopende kinderen. Bovendien maakt de methode gebruik van digibordsoftware om realistische filmpjes en foto's van verkeerssituaties te bekijken.

In groep 8 komen de volgende onderwerpen aan bod:

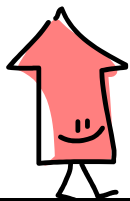
- Voorrang
- Veilig fietsen
- Verkeersborden
- Onoverzichtelijk
- Voorgaan
- Tekens
- Zwaar verkeer
- Verkeer en milieu

In groep 8 wordt vooruitgeblikt naar het voortgezet onderwijs. Dat betekent dat er goed wordt gekeken naar **de gevaren van het fietsen met een groep**. Hoe ga je bijvoorbeeld om met allerlei afleidende factoren?

We willen de kinderen een zo goed en veilig mogelijk fietsgedrag meegeven met het oog op het voortgezet onderwijs. Dat is ook de reden dat we meedoen aan het project Fietsvaardig. We gaan dan naar de markt in Oosterhout waar allerlei activiteiten worden aangeboden, betreffende het veilig deelnemen aan het verkeer. Er wordt onder andere een parcours gefietst met een zware rugtas. Ook wordt de dode hoek van de vrachtwagen uitgebreid uitgelegd en getoond.

Gymnastiek

Een keer in de week hebben we gymnastiek. We besteden aandacht aan een bepaalde techniek, toestel of spierversterkende oefening of het is een spelletje. De nadruk ligt vooral op het leren samenwerken en accepteren van elkaars mogelijkheden. Er wordt geen nadruk gelegd op competitie. Het is van belang dat uw kind gymkleding en goede gym schoenen meeneemt en met de fiets naar school komt op de betreffende dag.

Documenteren/werkstukken

Eén keer in de week wordt er tijd besteed aan het zelfstandig werken aan een werkstuk. De kinderen maken twee werkstukken, één over een wereldgodsdienst en één over een wel heel bijzonder persoon namelijk zichzelf.

De bedoeling is dat zelfstandig informatie wordt gezocht over het onderwerp dat gekozen is. Als die informatie op school niet te vinden is, kan dat bijvoorbeeld ook via de bibliotheek of via internet.

De gevonden informatie verwerken de kinderen op school. Het is dus niet de bedoeling dat ze hun werkstuk thuis maken. Wél mogen ze hun werkstuk thuis in het net overtypen en er rustiger aan werken.

Behalve op de vaste tijd die er voor documenteren staat, kunnen ze ook aan hun werkstuk werken als ze bijvoorbeeld wat eerder klaar zijn met hun werk in de klas.

Een werkstuk dat ieder jaar in groep 8 gemaakt wordt, is het werkstuk over geloven. De verschillende wereldgodsdiensten komen dan aan bod en we hopen ze zo wat extra informatie te geven over een onderwerp dat anders weinig aan bod komt. Ook dit werkstuk wordt op school gemaakt.

En het tweede werkstuk, is een bijzonder bewaardocument met een bijzonder onderwerp: Mezelf, een heel werkstuk over jezelf.

We werken sinds vorig jaar op chromebooks. Alle leerlingen hebben een account van school gekregen. We leren ze werken met de programma's van Google en ze kunnen hier ook thuis mee aan de slag. Geen gedoe meer met usb-stickjes en het kwijt raken van bestanden.

Handvaardigheid en tekenen

We maken onder andere gebruik van de methode Uit de kunst. Aan de orde komt een aantal beeldelementen zoals vorm, constructie, beweging, kleur en ritme. De leerlingen leren ook omgaan met verschillende technieken.

Tekenen gebeurt eenmaal per week met behulp van een aantal lessen uit onder andere de methode Uit de kunst. Aan bod komen: kleur, ruimte, licht, compositie, natuur en vorm. Naast de methode is er nog tijd voor themalessen.

Muziek

In groep 8 komen onder leiding van Paul Overman de volgende onderdelen aan bod:

- Zingen van liederen: eenstemmig en een enkele keer tweestemmig
- Canon zingen
- Het begeleiden van liederen op Orff-instrumentarium
- Improvisatie door middel van zelfwerkzaamheid, bijvoorbeeld ritmespelen, klankspelen maken en het uitvoeren van partituren
- Kennis van muziekinstrumenten uit het symfonieorkest
- Korte inleiding in de popgeschiedenis
- Bewegen op muziek
- Melodische en ritmische vorming
- Muziek beluisteren
- Sfeer bepalen
- Herkennen van instrumenten

Spelletjes/Dramatische vorming

We maken om de week gebruik van de methode Moet je doen!.
Als we met de musical beginnen, moet er meerdere keren per week geoefend worden.

Dagopening

In groep 8 wordt op drie ochtenden gestart met een dagopening.

Op maandag wordt gestart met een kringgesprek en op vrijdag worden afwisselend actualiteiten besproken, onderwerpen van sociaal-emotionele ontwikkeling naar aanleiding van krantenartikelen.

Er worden twee dagopeningen gehouden: een gebonden dagopening en een boekbespreking. De kinderen mogen een praatpapier gebruiken, waar alleen steekwoorden opstaan. En ze mogen er een presentatie bij maken voor op het digibord, bijvoorbeeld in powerpoint, presentaties in Google of een prezie.

Huiswerk

In groep 8 geven we twee keer per week huiswerk mee. Kinderen zijn zelf verantwoordelijk voor het huiswerk. Dat betekent dat als ze iets niet begrijpen, dat ze in eerste instantie bij hun eigen leerkracht moeten aankloppen en niet bij hun ouders. Ook wordt er naar gestreefd dat kinderen leren hun huiswerk over een hele week te verdelen, zodat de kinderen enigszins voorbereid worden op het ritme van het dagelijks huiswerk maken in het voortgezet onderwijs. We proberen de kinderen betekenisvol huiswerk te geven, dat aansluit bij de leerstof.

Tot de kerstvakantie krijgen de kinderen elke dinsdag en vrijdag huiswerk mee. Een week later moet het werk ingeleverd zijn en wordt het nagekeken.

Na de kerstvakantie krijgen de kinderen dinsdag huiswerk mee, dat vrijdag ingeleverd en nagekeken wordt. En vrijdag krijgen zij huiswerk mee dat dinsdag nagekeken wordt. We geven structureel schriftelijke overhoringen naar aanleiding van het huiswerk, iedere maandag een woordenschat SO en we geven Engels leerwerk mee. Daarnaast moet er natuurlijk geleerd worden voor toetsen van de zaakvakken en topo's.

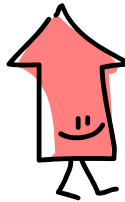
Het gebruik van een agenda wordt aangeraden. Het huiswerk wordt voor een deel op niveau aangeboden. Leerlingen hebben ook de mogelijkheid om thuis in te loggen op Snappet voor het maken van huiswerkopdrachten.

Bij het advies voor het voortgezet onderwijs aan het einde van groep 8 wordt duidelijk gekeken naar de attitude van uw kind ten opzichte van zijn huis-, en leerwerk.

Eén keer per week krijgen de kinderen 45 minuten Engelse les. Op onze school is gekozen voor een communicatieve methode, Stepping Stones Junior. Dat wil zeggen dat het hoofddoel van deze methode is, dat de kinderen leren met elkaar op een eenvoudige manier te converseren in het Engels. De volgende onderwerpen komen aan bod:

- Hobby
- Reizen
- Kennismaken
- Winkelen enz.

Het schrijven heeft slechts een ondersteunende functie.

De kanjeraanpak

De kanjeraanpak richt zich op de sociaal-emotionele ontwikkeling. Door verhalen en oefeningen krijgen kinderen inzicht in hun eigen gedrag en dat van de ander. Ze leren om te gaan met hun gevoelens, voor zichzelf op te komen, te luisteren naar anderen en conflicten op een goede manier op te lossen. Iedere week staat de kanjeraanpak een half uur op het rooster.

De ene week wordt een verhaal aan de hand van een prentenboek verteld, en de andere week worden er samenwerkings- en vertrouwensspelletjes gespeeld. Daarnaast vormt de kanjeraanpak een onderdeel van de dagelijkse begeleiding van de kinderen.

De pijlers van de aanpak zijn:

- We vertrouwen elkaar
- We helpen elkaar
- We hebben plezier met elkaar
- Niemand speelt de baas
- Niemand lacht uit
- Niemand doet zielig

In het Grote Kanjerboek (groep 5 t/m 8) staat het verhaal van Mister Peanut centraal. Een zwerver die op allerlei manieren sociaal de mist ingaat en door de kinderen geholpen wordt. Met de afspraken, de verhalen, de samenwerkings- en vertrouwensoefeningen, de tips, de afwisselende werkvormen en het voortdurend beroep doen op het groepsgevoel, streven we na dat kinderen:

- Zichzelf kunnen presenteren
- Positief denken over zichzelf
- Kunnen zeggen: er zijn mensen die van me aardig vinden
- Kunnen zeggen: niet iedereen is mijn vriend(in) en dat geeft niks
- Zich kunnen voornemen te luisteren naar kritiek
- In vervelende situaties kunnen vertellen wat hen dwars zit en nadenken over hoe dit te veranderen is
- De schouders kunnen ophalen als iemand met opzet blijft plagen
- Maatregelen kunnen nemen als ze worden lastig gevallen.

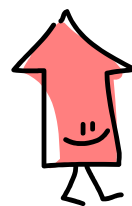
In combinatie met de kanjeraanpak, stellen we elk jaar anti-pestregels op met de leerlingen.

Excursies / bijzondere activiteiten

Groep 8 is een fantastisch leuk jaar, mede door alle activiteiten die gedurende het jaar gepland staan. Hieronder een klein overzicht:

- Project de Derde Kamer
- Kinderboekenweek
- Kamp Vught
- EHBO-lessen en EHBO-examen
- Voorleeswedstrijd
- Open dagen VO (eind januari)
- Verkeersproject "Hoe fiets je liever?"
- Seksuele Voorlichting
- Project wereldgodsdiensten
- Survival in de Warande
- Schoolkamp
- De Eindmusical

We gaan er een mooi jaar van maken!

september 2019